

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σύνδεσμοι

Λέγονται οί ἄκλιτες λέξεις πού χρησιμεύουν γιά νά συνδέουν μέ ὀρισμένους τρόπους λέξεις ἢ προτάσεις μεταξύ τους.

Οί σύνδεσμοι κατὰ τὴ σημασία τους εἶναι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί (ἢ διαχωριστικοί), ἀντιθετικοί (ἢ ἐναντιωματικοί), παραχωρητικοί (ἢ ἐνδοτικοί), χρονικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, συμπερασματικοί, εἰδικοί, ὑποθετικοί, ἐρωτηματικοί, ἐνδοιαστικοί, (ἢ διστακτικοί).

1. **συμπλεκτικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι πού συμπλέκουν, δηλ. συνενώνουν (καταφατικά ἢ ἀποφατικά), λέξεις ἢ προτάσεις: καταφατικοί: τε, καί' ἀποφατικοί: οὔτε, μήτε – οὐδέ, μηδέ.
2. **διαζευκτικοί ἢ διαχωριστικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι πού συνδέουν διαζευκτικά (δηλ. διαχωριστικά) λέξεις ἢ προτάσεις: ἢ, ἢτοι, εἴτε, ἐάντε, ἄντε, ἦντε.
3. **ἀντιθετικοί ἢ ἐναντιωματικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι πού σημαίνουν ὅτι ἐκεῖνα πού συνδέονται μέ αὐτοὺς εἶναι ἀντίθετα μεταξύ τους: μέν, δέ, μέντοι, ὅμως, ἀλλά, ἀτάρ(=ὅμως), μήν(=ὅμως), ἀλλά μήν(=ἀλλά ὅμως), καί μήν(=καί ὅμως), οὐ μήν ἀλλά(=ἀλλά ὅμως), καίτοι(=καί ὅμως).
4. **παραχωρητικοί ἢ ἐνδοτικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους συνδέονται δύο νοήματα κάπως ἀσυμβίβαστα μεταξύ τους καί πού τὸ ἓνα δηλώνει παραχώρηση (συγκατάβαση) πρὸς τὸ ἄλλο: εἰ καί, ἄν καί – καί εἰ, καί ἄν, κἄν(=καί ἄν ἀκόμη) – οὐδ' εἰ, οὐδ' ἐάν, μηδ' ἐάν(=οὔτε καί ἄν) – καίπερ(=ἄν καί).
5. **χρονικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους εἰσάγεται πρόταση πού καθορίζει τὸ χρόνο μιᾶς ἐνέργειας: ὥς – ὅτε, ὁπότε – ὁσάκις, ὁποσάκις – ἡνίκα, ὀπηνίκα – ἐπεί, ἐπειδὴ – ὅταν, ὁπότεν, ἐπὶ, ἐπειδάν – ἕως, ἔστε, ἄχρι, μέχρι, πρίν.
6. **αἰτιολογικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους εἰσάγεται ἓνα νόημα πού εἶναι αἰτία ἢ δικαιολογία ἄλλου: γάρ – ὅτι, ὥς, διότι, ἐπεί, ἐπειδὴ.
7. **τελικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους εἰσάγεται πρόταση πού φανερώνει τὸ τέλος (δηλ. τὸ σκοπὸ) μιᾶς ἐνέργειας: ἵνα, ὅπως, ὥς(=γιά νά).
8. **συμπερασματικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους εἰσάγεται ἓνα νόημα πού φανερώνει συμπέρασμα ἄλλου προηγούμενου: ἄρα, δή, δήτα, οὖν, τοίνυν, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν – οὐκουν, οὐκοῦν – ὥστε, ὥς.
9. **εἰδικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους εἰσάγεται πρόταση πού συμπληρώνει τὴν ἔννοια ἄλλης πρότασης ὥς ἀντικείμενο ἢ ὥς ὑποκείμενο ἢ ἐπεξηγεῖ κάποια λέξη ἄλλης πρότασης: ὅτι, ὥς.
10. **ὑποθετικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι πού εἰσάγουν ὑπόθεση: εἰ, ἐάν, ἄν, ἦν.
11. **ἐνδοιαστικοί ἢ διστακτικοί** λέγονται οἱ σύνδεσμοι μέ τοὺς ὁποίους εἰσάγεται πρόταση πού ἐκφράζει ἐνδοιασμό (δηλ. φόβο ἢ δισταγμὸ γιά κάτι ἀνεπιθύμητο): μή, μή οὐ.